

AAN Secretariaat De Eendracht (BETA)

DATUM 23 april 2007

ONS KENMERK z2005 – 0263

CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

ONDERWERP Voorafgaand onderzoek
Verklaring omtrent rechtmatigheid
Definitief besluit

Geachte A,

U heeft op 11 maart 2005 een melding gedaan bij het College bescherming persoonsgegevens (CBP) van een geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, te weten de Waarschuwingsdienst Tankstations (WDT). Naar aanleiding van deze melding heeft het CBP een voorafgaand onderzoek als bedoeld in artikel 31 van de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) ingesteld. Het door het CBP ingestelde vooronderzoek heeft geleid tot het besluit een nader onderzoek als bedoeld in artikel 32, vierde lid WBP in te stellen.

In het kader van het nader onderzoek heeft het CBP u op 19 april 2005 een aantal vragen gesteld met het verzoek deze schriftelijk te beantwoorden. De antwoorden heeft u tezamen met het protocol voor de WDT op 20 mei 2005 aan het CBP toegestuurd. Op 18 juli 2005 is van de eerdere melding een wijziging ontvangen. In overleg met u is het onderzoek vervolgens geruime tijd opgeschort geweest. Op 5 juli 2006 zijn de op- en aanmerkingen van het CBP op het protocol van de WDT in een overleg met u besproken. In dit gesprek heeft het CBP u in overweging gegeven om het protocol te splitsen in een protocol voor een waarschuwingsdienst voor interne criminaliteit (frauderende ex-werknemers) en een protocol voor een waarschuwingsdienst voor externe criminaliteit. Vervolgens heeft het CBP op 28 juli jl. het protocol voor frauderend ex-personeel ontvangen. Op 21 augustus 2006 heeft het CBP de gegevensverwerking WDT voor frauderend ex-personeel rechtmatig verklaard.

Op 22 augustus 2006 heeft het CBP het protocol voor een waarschuwingsdienst voor externe criminaliteit (hierna: WDT – Algemeen) ontvangen. Het CBP heeft op 15 september 2006 een brief met op- en aanmerkingen op het protocol WDT – Algemeen verzonden. Op 10 oktober 2006 heeft het CBP een schriftelijke reactie ontvangen met daarbij gevoegd het naar aanleiding van de op- en aanmerkingen aangepaste protocol WDT – Algemeen. Het CBP neemt dit laatste protocol als uitgangspunt in de beoordeling voor de verklaring omtrent rechtmatigheid. De verklaring omtrent rechtmatigheid geldt voor de verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in het protocol WDT - Algemeen.

Voorafgaand onderzoek

Op basis van het protocol WDT – Algemeen komt het CBP tot de conclusie dat de door u gemelde gegevensverwerking een verwerking is als bedoeld in artikel 31, eerste lid, sub c, WBP. U bent immers voornemens om strafrechtelijke gegevens te verwerken ten behoeve van derden. In het protocol WDT – Algemeen staat dat de Belangenvereniging Tankstations (BETA) ten behoeve van de deelnemende tankstationondernemers een waarschuwingslijst gaat bijhouden zodat tankstationondernemers elkaar kunnen waarschuwen voor algemeen onveilige situaties waarbij geen (ex) personeel bij betrokken is en de verschillende vormen van externe criminaliteit te weten oplichting, verduistering, doorrijden (specifieke vorm van brandstofdiefstal), diefstal (niet door personeel gepleegd), overvallen en fraude. Met het feit dat personen in de waarschuwingslijst WDT - Algemeen voorkomen, worden strafrechtelijke gegevens in de zin van artikel 22 van de WBP verwerkt. Het begrip “strafrechtelijk gegeven” heeft betrekking op zowel de veroordeling als min of meer gegronde verdenkingen van strafrechtelijk gedrag.

Toetsingskader

In een voorafgaand onderzoek toetst het CBP de rechtmatigheid van de gegevensverwerking aan de hand van de in de WBP gestelde normen.

Op basis van artikel 22, lid 4, sub c, WBP is het verbod op het verwerken van strafrechtelijke gegevens ten behoeve van derden niet van toepassing indien er passende en specifieke waarborgen zijn getroffen en de procedure, zoals bedoeld in artikel 31 WBP (het voorafgaand onderzoek) is gevolgd. Het verwerken van strafrechtelijke gegevens ten behoeve van derden kan grote consequenties voor betrokkene hebben. Zwaarwegend in het oordeel van het CBP omtrent de rechtmatigheid is daarom met name of het voorstel van de verantwoordelijke om de gegevensverwerking op een bepaalde manier te organiseren voldoende passende en specifieke waarborgen biedt voor een zorgvuldige gegevensverwerking. De vraag of er voldoende waarborgen zijn getroffen krijgt invulling door middel van de belangenafweging op grond van artikel 8, onder f, WBP.

Bedrijven en bedrijfstakken kunnen een gerechtvaardigd belang hebben bij het gebruik van een waarschuwingslijst. De gegevensverwerking dient echter noodzakelijk te zijn voor het gerechtvaardigd belang en er dient gekeken te worden of het belang of fundamentele rechten en vrijheden van betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, niet prevaleert (artikel 8, onder f, WBP).

Het aanleggen van een waarschuwingslijst is te rechtvaardigen door middel van een belangenafweging tussen het bedrijfstakbelang bij de waarschuwingslijst en de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en de andere rechten en vrijheden van betrokkene bij diens plaatsing op deze lijst. Deze belangenafweging krijgt invulling middels de begrippen proportionaliteit, subsidiariteit, ernst van de misstand en de gevolgen voor de betrokkene. Voor het verkrijgen van

een rechtmatige grondslag op grond van artikel 8, onder f, WBP zullen er in het kader van de belangenafweging passende waarborgen getroffen moeten worden.

Als de waarschuwingslijst beschikbaar wordt gesteld voor een (aanzienlijk) deel van een bedrijfstak, is er sprake van verstrekkender gevolgen voor de betrokkene en dienen er zwaardere waarborgen ingesteld te worden om een zorgvuldig gebruik te garanderen en de rechten van de betrokkenen te beschermen. Alleen personen die ernstige strafbare feiten hebben gepleegd mogen geplaatst worden op een dergelijke bedrijfstakbrede lijst.

Naast de toets op basis van de grondslag van artikel 8, onder f, WBP moet de waarschuwingslijst ook aan de andere voorwaarden voor de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens voldoen. In dit kader zijn met name de artikelen 6, 7, 10, 11 en 13 van de WBP van belang. Deze komen er kort gezegd op neer dat de verwerking behoorlijk en zorgvuldig moet zijn, persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verzameld moeten worden, niet langer dan noodzakelijk bewaard moeten worden, en toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig alsmede juist en nauwkeurig dienen te zijn en passend beveiligd worden.

Beoordeling

De BETA heeft in haar correspondentie en in het gevoerde overleg van 5 juli 2006 met het CBP het bedrijfstakbelang van de tankstationondernemers om het probleem van de externe criminaliteit aan te pakken voldoende duidelijk gemaakt. Gebleken is dat de waarschuwingslijst voor de deelnemende tankstationondernemers een noodzakelijke, aanvullende maatregel is om te voorkomen dat plegers van externe criminaliteit (bijvoorbeeld doorrijders) bij andere naburig gelegen tankstations dezelfde criminele handelingen kunnen verrichten (bijvoorbeeld doorrijden na het tanken van brandstof). Gelet op het grote belang van het vergroten van veiligheid voor klanten, medewerkers en ondernemer op en rond het tankstation en de grote kosten van externe criminaliteit binnen de branche erkent het CBP dat externe criminaliteit een groot probleem vormt dat met de huidige middelen onvoldoende bestreden kan worden. De snelheid waarmee de plegers op diverse tankstations de externe criminaliteit plegen is dusdanig hoog dat het niet altijd mogelijk is om tijdig van de plegers, voertuigen en nieuwste 'trucs' op de hoogte te zijn om passende maatregelen te nemen. De waarschuwingslijst dient daarom vooral als aanvullende maatregel om externe criminaliteit te voorkomen en te reduceren en daarnaast het objectieve en subjectieve veiligheidsgevoel op en rondom tankstations te vergroten.

Het CBP is van oordeel dat de BETA zich voldoende rekenschap heeft gegeven van de noodzakelijke belangenafweging tussen het belang van de tankstationbranche en de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en de andere rechten en vrijheden van betrokkene bij diens plaatsing op de lijst. Dit blijkt uit de invulling van de begrippen proportionaliteit en subsidiariteit. Het CBP wijst hierbij op de criteria die voor plaatsing op de waarschuwingslijst gelden. Er moeten bewijsmiddelen voor handen zijn van de gegeven informatie en deze bewijzen moeten, in een aangelegd dossier, een half jaar bewaard blijven bij de melder. Op het eerste verzoek van de betrokkene dient betrokkene inzage te krijgen in dit dossier. Voornoemde is niet van toepassing

indien de melder aangifte heeft gedaan bij de politie en het dossier aan de politie heeft overgelegd.

Het CBP heeft bij zijn overwegingen betrokken dat de BETA in het protocol WDT – Algemeen de waarborgen voor betrokkene voldoende heeft vastgelegd. Wanneer iemand wordt aangemeld dient hij of zij, indien mogelijk, hiervan op de hoogte gesteld te worden door de melder. Indien de melder de betrokkene niet op de hoogte kan brengen moet deze aangifte doen of het feitencomplex aangemeld hebben bij een gerechtsdeurwaarder of het bevoegd gezag alvorens hij of zij de informatie mag melden. De melder dient op verzoek van de verantwoordelijke een afschrift te kunnen overleggen van de brief die aan betrokkene is verstuurd of van het proces-verbaal dat is opgemaakt naar aanleiding van de aangifte. Indien voorgaande niet mogelijk is dient de WDT – redactie een afweging te maken of het noemen van persoonsgegevens opweegt tegen het belang van betrokkene om niet in de WDT – Algemeen te staan. Voorts moet de opname in overeenstemming zijn met het doel genoemd in het protocol onder artikel 1.3. De melding betreffende een persoon mag alleen betrekking hebben op een gebeurtenis waarbij de tankstationbranche schade is berokkend of een poging daartoe is ondernomen. De melder heeft bij zijn melding zichtbaar rekening gehouden met de gevolgen van de melding. Melding en gevolgen voor de betrokkene dienen in verhouding tot elkaar te staan. Betrokkene kan met betrekking tot de melding een klacht indienen bij het onafhankelijke College van Toezicht.

Voorts acht het CBP van belang dat de BETA voldoende maatregelen heeft getroffen om ervoor te zorgen dat niet meer persoonsgegevens dan noodzakelijk worden verstrekt aan de deelnemende tankstationondernemingen. Alleen geregistreerde gebruikers hebben toegang tot de WDT – Algemeen. Het deel waarin tot personen herleidbare informatie staat vermeld is uitsluitend toegankelijk voor de tankstationondernemer en diens aangemelde vervanger. De toegang tot dit deel kan alleen verkregen worden na instemming met het protocol met een eigen gebruikersnaam en een uniek wachtwoord. De gebruiker dient zich ten minste te conformeren aan de wet, het protocol en eventueel aanvullende voorschriften. Het is niet toegestaan deze gebruikersnaam en het unieke wachtwoord aan derden te verstrekken. Indien er sprake is van een 'hit' dient de gebruiker de betrokkene indien mogelijk te benaderen en dient de gebruiker de betrokkene te informeren over zijn plaatsing op de WDT – Algemeen. Betrokkene dient door de gebruiker gewezen te worden op de klachtenprocedure. BETA richt een Commissie van Toezicht op die controleert op de naleving van het protocol WDT – Algemeen.

Conclusie

Op basis van bovenstaande bevindingen, voor zover in het nader onderzoek opgedaan, acht het CBP de gegevensverwerking WDT - Algemeen rechtmatig.

DATUM 23 april 2007
ONS KENMERK z2005 – 0263

Het CBP vertrouwt erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,

mw. mr. M.W. McLaggan-van Roon
collegelid